

Motion till riksdagen 2025/26:3540

av **Malte Tängmark Roos m.fl. (MP)**

Åtgärder mot vansinneskörningar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge kommuner rätt att dela data från bullerkameror med Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Polismyndigheten rätt att lagföra trafiköverträdelser utifrån data från bullerkameror och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja bötesbeloppen för farliga och högljudda körningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara fordonsägaren som blir bötesbelagd om förare inte kan identifieras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Polismyndigheten möjlighet att omedelbart omhänderta och beslagta fordon som används för vansinneskörningar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana regeringen att utreda ytterligare förslag för att ge samhället fler och bättre verktyg för att bekämpa vansinneskörningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vansinneskörningar har blivit ett allt vanligare problem i Sverige de senaste åren. Bilar som körs alldeles för fort, eller som har utrustats med modifikationer för att låta extra mycket, skapar stor otrygghet och oro bland boende och försvårar nattsömnen för många. I många fall vet polisen vilka de skyldiga bilisterna är, men både de och kommunerna har begränsade verktyg för att komma åt förövarna.

Malmö stad har under året fattat beslut om bilförbud nattetid klockan 23–5 på vissa gator för att försöka komma till rätta med problemen med nattliga oljud från okynneskörningar. Under sommaren installerades även Sveriges första så kallade bullerkameror, som med avancerad teknik och AI kan identifiera exakt vilka bilar som bullrar, mäta hastigheten och köra registreringsnumret mot Trafikverkets register. Detta för att följa upp om bilförbuden har gjort någon nytta. Kommunen har dock ingen rätt att vare sig ta del av specifika detaljer i dessa uppgifter eller dela dem med polisen, och polisen har inte rätt att använda sig av uppgifterna för att lagföra de bilister eller fordonsägare vars bilar är olagligt högljudda eller körs för fort. Det tycker vi är orimligt. Vi vill ge kommuner rätt att dela data från bullerkameror med Polismyndigheten och Polismyndigheten rätt att i sin tur lagföra de trafikbrott som upptäcks med hjälp av dessa. Denna möjlighet finns exempelvis redan i Paris och fungerar väl där.

Ett annat problem är att påföljderna för att bryta mot lagen i dessa fall är alldeles för låga. Bötesbeloppen är låga och statiska, och om föraren inte kan identifieras vid en fartkamera, exempelvis för att hen har täckt sitt huvud, så kan inga böter eller andra påföljder delas ut alls eftersom det endast är föraren som kan straffas. Det är orimligt.

Polisens möjligheter att omhänderta bilar som används vid grova eller upprepade trafikbrott är vidare väldigt begränsade. Detta behöver åtgärdas. I exempelvis Danmark tillåts polisen att omedelbart beslagta fordon som används för farlig körning, oavsett om föraren är den som äger bilen eller inte. Detta skapar en starkare avskräckningseffekt och minskar risken för upprepade brott.

Det är dags för Sverige att ta till sig erfarenheterna från våra grannländer och vidta liknande åtgärder. En utökad möjlighet för polisen att beslagta fordon vid grova trafiköverträdelser, högre bötesbelopp vid upprepade brott och en bättre möjlighet att dela och använda data mellan myndigheter skulle ge rättsväsendet de verktyg som krävs för att på ett mer effektivt sätt skydda våra medborgare och upprätthålla tryggheten i våra städer. Även andra förslag bör utredas.

Miljöpartiet är generellt inte emot att begränsa biltrafiken på de platser där det gör nytta, men det ska ske på ett ordnat och genomtänkt sätt för att reglera trafik, inte för att vare sig kommunerna eller polisen har tillräckliga verktyg för att komma åt de som bryter mot lagen. Justitieminister Gunnar Strömmer meddelade i september 2024 att Justitiedepartementet skulle utreda vilka åtgärder som skulle kunna genomföras för att komma tillrätta med problemen och komma med ett förslag i början av 2025, men trots att det nu har gått ett år sedan detta löfte gavs har inga förslag presenterats av regeringen. Det är ett svek mot boende och trafikanter i hela landet, och det är dags för regeringen att agera för att säkerställa boendes och trafikanters säkerhet och trygghet.

Malte Tängmark Roos (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Linus Lakso (MP)